

III МІЖНАРОДНА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ: ТЕОРІЯ І
ПРАКТИКА**

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC INTERNET CONFERENCE
**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2021

УДК 634.13:681.1:631.526

ОСОБЛИВОСТІ ЦВІТІННЯ СОРТІВ ГРУШІ

Толстолік Л.М., канд. с.-г. наук, с. н. с.

E-mail: l.tolstolik@ukr.net

Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН

Цвітіння – це одна з основних фенофаз у житті плодового дерева, у т.ч. груші, оскільки від умов цього періоду в значній мірі залежить розмір урожаю. Сорти з раннім початком цвітіння в середньому частіше пошкоджуються весняними приморозками, тому пізнє цвітіння є цінною ознакою, що дозволяє сформувати урожай у несприятливій для раноквітучих сортів роки. Відтак важливою є необхідність пошуку вихідних форм, що могли б слугувати джерелами створення пізноквітучих сортів груші. Оскільки груша є переважно перехреснозапильною культурою, великий інтерес представляє вивчення строків і тривалості цвітіння різних сортів у зв'язку з можливістю взаємного запилення, яке може бути здійснене лише за умови одночасного цвітіння.

Вивчення строків і тривалості цвітіння 128 сортів груші колекції МДСС імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН протягом більш, ніж 30 років показало, що в середньому цвітіння починалося 26 квітня – першого травня. До групи сортів, що зацвітали рано, віднесені, зокрема, Бере прекоз Мореттіні, Бере Жиффар, Трапезіца, Яй Гюрен, Кюре, Бере Клержо; у середні строки цвіли більшість сортів, серед яких Пасс Крассан, Верте, Улюблена Клаппа, Старкримсон, Тающа, Мелітопольська-4103, Зимова, Доктор Тіль, Весільна, Пектораль, Посмішка, Дитяча, Форель Зимова. У відносно пізні строки зацвітали сорти Вільямс, Вільямс Руж Дельбара, Бере Боск, Вікторія, Тріумф Вієнни, Серпнева, Катюша, Бере Дюмон, Яскрава, Янтарна.

Окрім сортових особливостей, на строки початку цвітіння груші у значній мірі впливали погодні умови. За період вивчення різниця в датах початку цвітіння у одних і тих самих сортів у різні роки доходила до 30-37 днів. Вірогідно, це пов'язане з континентальністю клімату південного степу України, що призводило до різких відмінностей у погодних умовах різних років.

Встановлено, що цвітіння сортів груші починалося в середньому через 24 дні після початку вегетації, що узгоджується даними дослідників з інших регіонів. Мінімальним цей період був у сорту Янтарна (20 днів), а максимальним – у сорту Зимова (27 днів). Коефіцієнт варіації був досить високим (до 36,0%), що може свідчити про залежність тривалості цього періоду від кількості тепла. Тривалість цвітіння сортів груші складала 8-11 днів і до певної міри залежала також від кількості квіток у суцвітті: чим більше квіток, тим тривалішим був цей період (коефіцієнт Спірмена $r_s=0.63$ за 1 % рівня значущості). В середньому кількість квіток коливалась від 4,8 шт. у сорту Тріумф Вієнни до 9,7 шт. у сорту Янтарна, який мав найбільшу тривалість цвітіння. Останній сорт представляє інтерес для селекції як джерело пізнього і тривалого цвітіння.